

Viite: Lausuntopyyntö VN/19961/2023

Energiateollisuus ry:n lausunto Suomen yhdenntyn energia- ja ilmastosuunnitelman (NECP) päivityksestä

Energiateollisuus ry (ET) kiittää lausuntomahdollisuudesta ja toteaa lausuntonaan seuraavaa:

Lausunnolla oleva päivitetty Suomen kansallinen energia- ja ilmastosuunnitelma on onnistunut kuvaus Suomen energiajärjestelmän nykytilasta sekä kansallisen energia- ja ilmastopolitiikan lähtökohdista. Poliittikkatoimien osalta suunnitelma perustuu pääosin vuoden 2022 kansalliseen ilmasto- ja energiastategiaan, keskipitkän aikavälin ilmastosuunnitelmaan sekä maankäyttösektorin ilmastosuunnitelmaan.

Suunnitelmassa on myös ansiokkaasti tuotu esiin Orpon hallituksen energia- ja ilmastotavoitteet sekä politiikkalinjaukset siltä osin, kun hallitus on niitä päättänyt. Edelleen suunnitelma ottaa huomioon EU:n ilmasto- ja energiapolitiikan kunnianhimon noston ja puhtaan energian siirtymän nopeuttamisen EU:n 55-valmiuspaketin (Fit for 55) ja REPower-suunnitelman vaikutusten kautta.

Uusien politiikkatoimien osalta viitataan valmisteilla oleviin energia- ja ilmastostrategiaan sekä keskipitkän aikavälin ilmasto-ohjelmaan, joiden arvioidaan valmistuvan alkukevästä 2025. Hallituksen strategiatyön tueksi ja työ- ja elinkeinoministeriön koordinoimana myös ET päivitti ilmastotiekarttansa.

Ilmastotiekartan mukaan energia-alan tulevaisuudennäkymässä on tapahtunut muutos neljän vuoden takaisen vähähiilitiekartan jälkeen. Puhtaan energian investointien jatko näyttää niin vahvalta, että hiilineutraaliutta seuraa hiilinegatiivisuus sähkön ja kaukolämmön tuotannossa jo 2030-luvulla. Päästöjen painaminen pakkasen puolelle perustuu ensin fossiilipolttoaineista luopumiseen ja sitten hiilidioksidin talteenottoon bio- ja jätepolttoaineiden käytöstä.

Ilmastotiekarttaan on tiivistetty askelmerkit päätöksenteolle, jotta pääsemme toimialana tätä näkymää toteuttamaan:

- Ilmastoratkaisujen kysyntää markkinoilla pitää vahvistaa asettamalla tavoitteet ja ilmasto-ohjauksen päälinjat vuosille 2030–2050 sekä EU:ssa että kansallisesti. Hiilidioksidin talteenotolle ja käytölle tarvitaan eurooppalaiset, kannustavat markkinat.
- Varmistetaan Suomen energiapaletin monipuolisuus myös jatkossa. Suomelle kilpailuetua ja energiaturvallisuutta tuottavien tuotantomuotojen toimintaedellytyksistä on huolehdittava.
- Luodaan energiaverkoille kannustava ympäristö, joka edistää kestävyttä, innovaatioita ja joustavuutta energiemarkkinoilla.
- Kehitetään energiemarkkinoiden sääntöjä edelleen kohti avoimuutta, tehokkuutta, joustavuutta, tasapuolisuutta ja selkeyttä.
- Huolehditaan osaamisen uudistumisesta kaikilla oppimisen tasoilla. Taloudelliset panostukset osaamiseen tulee turvata.

ET:n ilmastotiekarttaan voi tarkemmin tutustua osoitteessa

<https://energia.fi/energiapolitiikka/ilmastotiekartta/>